

Barcelona, 5 de novembre de 1938

Estimat amic Bertrana: Es possible que estiguen ja enterat pels periòdics. En tot cas he promès escriure-us i ho faig, encara que us hagi de donar una mala notícia. El nostre amic Vilaró és mort. Ving de veure'l! He corregut a casa seva tan aviat m'he enterat. Va morir ahir. Una mort repentina. A la seva botiga. Una embolia. Poques hores després que la meua noia havia parlat amb ell y estava mol animat. Mort envejable. Abans ~~xxx~~ d'ahir, jo l'havia trobat al carrer, i parlant de vos vam entrar a la botiga i em va ensenyar un retrat que li acabava de fer en Pausas. Per cert un retrat magnífic d'execució y d'expressió. M'havia dit que tenia 62 anys, li havia dit que em semblava estrany, amb la cara jove que feia i li vaig pronosticar (ja es veu) que li quedaven molts anys de vida. Després em va preguntar com ho feia per a escriure-us, quina adreça. No calia més que posar Empori? Ah! Casa Armengol! Be! Fins un altre dia! Ha estat avui, per veure'l estès al seu llit i no poder dir-nos res.

Heu llegit un article que es publica l'any 1910 i es titula "Vilaró"?

Estava preocupat per no tenir nitícies vostres directes i crec que volia escriure-us, ho ha fet? Demà, diumenge, l'enterrem i a totos nosaltres ens mancarà la seva presència, que tantes coses ens resolía. Ja seveu el bon amic que era i la comoditat que per moltes coses ens representava la seva botiga. Aquella botiga mereix un cant. Pasarem davan d'ella com per davan d'un santuari. Els seus grits i els seus renys no sols tenien quelcom de típic, eran una manifestació extraña d'amistat, una expansió de fervor amistos, que no més en ell fèia bonic. Pobre Vilaró! Sempre que deia mal d'algú era perquè aquest algú era oposat a un amic. Amb mi sempre m'avia tractat amb tot el seu afecte, encara que les preocupacions d'aquests darrers temps el fèien mostrar-se una mica esquerp. Però jo mateix sembla que visqui amagat de tothom.

Us vaig escriure l'altre dia i no em vaig recordar de dir-vos una cosa. Es el cas - no em puc allargar - que en Diego Ruiz s'ha ficat a casa de Janés Oliver, el meu gendre, com a visita circumstancial, naturalment, i ha escrit un llibre, que no conec, de crítica posant-lo pels núbols i rebaixant a altres poetes, etc. etc. Podeu comptar que aixó a Janés li costa ja molts diners, però no és aixó el que em preocupa. Tremolo no més en pensar que surtirà el llibre i temo que no li farà cap bé ans molt de mal. Jo he exposat a la meva filla tots els meus temors. A la noia li és antipàtic aquell senyor, que dit entre parèntesi s'ha divorciat ara que té una criatura, i no más ha pogut la meva filla minvar una mica els entusiasmes del seu marit, però aquest encara segueix tenint una fe cega en Diego Ruiz. Vos direu: bé i a què ve aixó? A què ve? Ve a que Janés és un xicot que amb les seves activitats diverses d'editor i d'autor està formant-se un prestigi Catalunya i em temo que quan surti el llibre de Diego Ruiz, se'n vagi tot per terra i es trobi voltat d'enemics. Perquè quin prestigi pot donar-li un home tan desprestigiats com aquest que quan li convé diu blanc al que abans havia dit negre? Joestic esperant ocasió de parlar amb en Janés i la ocasió no es presenta. Voldria impedir que el llibre es publicués. Que us sembla a vos?

Molts records i una abraçada del vostre

Alfonso

He rebut la vostra lletre amb els papers.